

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αν. Τσόχα 36
Τ. Κ. – Πόλη : 115 21 Αθήνα
Ιστοσελίδα : www.iep.edu.gr
e-mail : contracts.procurement@iep.edu.gr

Αθήνα, 14/05/2025

Αρ. Πρωτ.: 6811

ΠΡΟΣ: τον Ειδικό Λογαριασμό
Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του
Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης

Πρόσκληση υποβολής προσφοράς στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για την απευθείας ανάθεση του έργου «Εμπλουτισμός και ανανέωση του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο»

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 6795/14-05-2025 (ΑΔΑ: 9Γ5ΖΟΞΛΔ-ΛΦΓ, ΑΔΑΜ: 25REQ016813859) Απόφαση Δ.Σ. του ΙΕΠ, και την υπ' αρ. πρωτ. 6803/14-05-2025 (ΑΔΑ: 9ΚΖΒΟΞΛΔ-ΟΚΓ, ΑΔΑΜ: 25REQ016816256) Απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πρόκειται να προβεί σε απευθείας ανάθεση στον «Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» του έργου «Εμπλουτισμός και ανανέωση του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο»

1. Περιβάλλον και σκοπιμότητα του έργου**1.1. Ευρωπαϊκό πλαίσιο γλωσσικής πολιτικής και εκπαίδευσης**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει καθορίσει την εκμάθηση γλωσσών ως σημαντική προτεραιότητα στο πλαίσιο της προώθησης της κινητικότητας και της διαπολιτισμικής κατανόησης. Κατά την άποψη της ΕΕ, η πολυγλωσσία αποτελεί σημαντικό στοιχείο της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και συνεπώς η πολυγλωσσική ικανότητα, «η κατάλληλη και αποτελεσματική ικανότητα χρήσης διαφορετικών γλωσσών με σκοπό την επικοινωνία», ορίζεται μεταξύ των οκτώ βασικών ικανοτήτων για τη δια βίου μάθηση¹. Ένας από τους στόχους της γλωσσικής πολιτικής της ΕΕ είναι κάθε πολίτης της ΕΕ να κατέχει δύο γλώσσες εκτός από τη μητρική του, στόχος που έχει διατυπωθεί από το 2002². Ειδικότερα, η ΕΕ προωθεί τη διδασκαλία και την εκμάθηση ξένων γλωσσών, η γνώση των οποίων θεωρείται μία από τις βασικές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν όλοι οι πολίτες της ΕΕ προκειμένου να βελτιώσουν τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησής τους.

¹ Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης (2018/C 189/01).

² Συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κορυφής στη Βαρκελώνη, 15-16 Μαρτίου 2002.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατύπωσε το όραμα για ένα «Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης» όπου, έως το 2025, «εκτός από τη μητρική γλώσσα, η ομιλία δύο άλλων γλωσσών θα έχει καταστεί ο κανόνας»³. Στον πυρήνα του οράματος αυτού βρίσκεται η ενίσχυση της πολυγλωσσικής ικανότητας των μαθητών/-τριών μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών με στόχο να «βοηθήσουν όλους τους νέους να αποκτήσουν πριν από το τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης –επιπλέον των γλωσσών της σχολικής φοίτησης– ένα επίπεδο ικανοτήτων σε τουλάχιστον μία άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα που θα τους επιτρέπει να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τη γλώσσα για κοινωνικούς, μαθησιακούς και επαγγελματικούς σκοπούς, και να ενθαρρύνουν την απόκτηση μιας πρόσθετης (τρίτης) γλώσσας σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να επικοινωνούν με κάποιο βαθμό ευχέρειας»⁴.

Στο πλαίσιο μιας κοινής, ολιστικής προσέγγισης για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, η ΕΕ προτείνει μέτρα και συγκεκριμένα «υπογραμμίζει τη σημασία της εκμάθησης ξένων γλωσσών, και ιδίως της αγγλικής γλώσσας» και «την ανάγκη να αναλάβουν τα κράτη μέλη δράση για να στηρίξουν την ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, να ενστερνιστούν τον στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την «πολυγλωσσία» και να επιτύχουν το κριτήριο αναφοράς που είναι όλοι οι μαθητές/-ήτριες να έχουν επαρκή γνώση τουλάχιστον δύο επίσημων γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το αργότερο»⁵.

1.2. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ/CEFR)

Η ΕΕ προωθεί επίσης τη χρήση του «Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση» (ΚΕΠΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEFR, 2001)⁶. Το εργαλείο αυτό σχεδιάστηκε «για να παρέχει μια διαφανή, συνεκτική και ολοκληρωμένη βάση για την επεξεργασία ή εκπόνηση αναλυτικών προγραμμάτων γλωσσών και κατευθυντήριων γραμμών για τα προγράμματα σπουδών, τον σχεδιασμό διδακτικού και μαθησιακού υλικού και την αξιολόγηση της επάρκειας ξένων γλωσσών». Το ΚΕΠΑ χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις γλωσσικές δεξιότητες των χρηστών και να κατατάξει τη γλωσσική επίδοση ή επάρκειά τους σε ένα από τα έξι βασικά επίπεδα γλωσσομάθειας (A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2). Για το σκοπό αυτό περιλαμβάνει περιγραφικούς δείκτες («περιγραφητές») επικοινωνιακής επάρκειας των χρηστών ανά επίπεδο γλωσσομάθειας και ανά επικοινωνιακή δραστηριότητα. Το ΚΕΠΑ αναγνωρίζεται ως ευρωπαϊκό όργανο περιγραφής της γλωσσομάθειας και αποτελεί έγγραφο αναφοράς τόσο για την εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών όσο και για την αντιστοίχιση διαφορετικών συστημάτων πιστοποίησης γλωσσομάθειας ανά την Ευρώπη, ώστε να διευκολύνεται η αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων επάρκειας στην ξένη γλώσσα, εξυπηρετώντας την κινητικότητα στην Ευρώπη. Από την άποψη αυτή, το ΚΕΠΑ λειτουργεί και ως κατευθυντήρια γραμμή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταγραφή των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνουν όσοι μαθαίνουν ξένες γλώσσες.

Γενικότερα, το ΚΕΠΑ διακρίνεται από μία ολοκληρωμένη προσέγγιση μάθησης, διδασκαλίας και αξιολόγησης, η οποία οριοθετείται ιδιαίτερα από την προσέγγιση με προσανατολισμό στη δράση (action-oriented approach) και την ιδέα ότι οι χρήστες της γλώσσας είναι κοινωνικά δρώντα όντα (social agents) που συν-κατασκευάζουν νόημα συμμετέχοντας σε επικοινωνιακές δραστηριότητες. Η προσέγγιση αυτή έχει τις ρίζες της στον εποικοδομητισμό, την επικοινωνιακή προσέγγιση (communicative approach) και την εργασιοκεντρική προσέγγιση (task-based approach) σύμφωνα με τις οποίες η σχολική τάξη και ο έξω κόσμος ενσωματώνονται σε αυθεντικές επικοινωνιακές πρακτικές και δίνεται έμφαση στην αυτενέργεια των

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού: Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη σύνοδο των ηγετών στο Γκέτεμποργκ, 17 Νοεμβρίου 2017.

⁴ Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 22ας Μαΐου 2019 για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών (2019/C 189/03).

⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: μια κοινή ολιστική προσέγγιση [2020/2243(INI)] (2022/C 205/02)

⁶ Council of Europe (2001), *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, Cambridge University Press, Cambridge, available at <https://rm.coe.int/1680459f97>.

μαθητών/-τριών. Η προσέγγιση με προσανατολισμό στη δράση προωθεί την οργάνωση της μάθησης μέσω ρεαλιστικών δραστηριοτήτων και σεναρίων που οδηγούν σε μια τελική συνεργατική εργασία/έργο των μαθητών/-τριών.

Ο «Συνοδευτικός Τόμος» του ΚΕΠΑ του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEFR Companion Volume, 2020)⁷ διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της γλωσσικής εκπαίδευσης, αντανakλώντας τις ακαδημαϊκές και κοινωνικές εξελίξεις από το 2001. Παρουσιάζει τις βασικές πτυχές του ΚΕΠΑ για τη διδασκαλία και τη μάθηση σε φιλική προς το χρήστη μορφή και περιέχει πίνακες με το πλήρες σύνολο των εκτεταμένων περιγραφητών του ΚΕΠΑ, που εμπλουτίζουν και επεκτείνουν αυτούς του 2001 για την κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, την κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου την προφορική και γραπτή διάδραση και περιλαμβάνουν νέους για τη διαμεσολάβηση, τη διαδικτυακή επικοινωνία, τις ικανότητες «πολλαπλογλωσσίας» και «πολλαποπολιτισμικότητας»⁸, τη φωνολογική ικανότητα και τις ικανότητες νοηματικής γλώσσας. Επιπλέον, περιλαμβάνει σαφέστερους περιγραφικούς δείκτες για τα plus (+) επίπεδα γλωσσομάθειας (A2+, B1+, B2+) καθώς νέους για το αρχικό επίπεδο Pre-A1. Το ΚΕΠΑ (2020) επιδιώκει την προστασία της γλωσσικής και πολιτιστικής πολυμορφίας, την προώθηση της πολλαπλογλωσσίας⁹ και της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και την ενίσχυση του διαπολιτισμικού διαλόγου, της κοινωνικής ένταξης και του δικαιώματος σε ποιοτική εκπαίδευση για όλους. Σημειώνεται ότι, όπως αναφέρεται στο Συνοδευτικό Τόμο του ΚΕΠΑ (σελ. 4), **πρόκειται για μία επικαιροποίηση της αρχικής έκδοσης του ΚΕΠΑ (2001) η οποία όμως παραμένει εν ισχύ.**

1.3. Η ελληνική εκπαιδευτική πολιτική για τις ξένες γλώσσες

Η Ελλάδα, με αφετηρία τον στόχο που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης το 2002 «για τη βελτίωση της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, ιδίως με τη διδασκαλία τουλάχιστον δύο ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία», και λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές της ΕΕ για την προώθηση της πολυγλωσσίας και της πολλαπλογλωσσίας, με βάση τον στρατηγικό σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το 2008, καθώς και το έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη γλωσσική εκπαίδευση, εφάρμοσε σειρά μεταρρυθμίσεων και καινοτομιών στη διδασκαλία και εκμάθηση ξένων γλωσσών που συνάδουν με τις προαναφερθείσες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή γλωσσική πολιτική και εκπαίδευση.

Είχε ήδη γίνει η επέκταση της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού και η εισαγωγή της δεύτερης ξένης γλώσσας (Γαλλικά, Γερμανικά) στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ενώ, πρόσφατα, έγινε η εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας στο Νηπιαγωγείο και η καθιέρωσή της ως πρώτης ξένης γλώσσας και στο Γενικό Λύκειο παράλληλα με την καθιέρωση της υποχρεωτικής κατ' επιλογή Β' ξένης γλώσσας (Γαλλικά, Γερμανικά) στο ΓΕΛ. Ως εκ τούτου, όλοι οι μαθητές/-ήτριες διδάσκονται πλέον τα Αγγλικά υποχρεωτικά από την προσχολική έως την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, γενική και επαγγελματική, και ταυτόχρονα πρέπει πλέον να μαθαίνουν μια δεύτερη ξένη γλώσσα από την Ε' τάξη του Δημοτικού έως και την Β' τάξη του Γενικού Λυκείου.

Σημαντική και καινοτόμα εξέλιξη στον τομέα της ξενόγλωσσης εκπαιδευτικής πολιτικής της Ελλάδας αποτέλεσε η υιοθέτηση μίας νέας αντίληψης, ενός νέου μοντέλου εκπαίδευσης για τις ξένες γλώσσες που υλοποιήθηκε κυρίως με την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών που βασίζονται σε σύγχρονες επιστημονικές, παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις, κεντρικό στοιχείο των οποίων αποτελεί η μετατόπιση του

⁷ Council of Europe (2020), *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, available at www.coe.int/lang-cefr.

⁸ «Plurilingual and pluricultural competence». Με τους όρους αυτούς επιχειρείται η αποτύπωση της ολιστικής φύσης των γλωσσικών και πολιτιστικών ρεπερτορίων μεμονωμένων χρηστών γλωσσών. Οι χρήστες θεωρούνται κοινωνικοί παράγοντες που αντλούν από κάθε είδους πόρους στο γλωσσικό και πολιτιστικό τους ρεπερτόριο και αναπτύσσουν περαιτέρω αυτούς τους πόρους στην πορεία τους (βλ. και παρακάτω).

⁹ Το Συμβούλιο της Ευρώπης χρησιμοποιεί τον όρο «plurilingualism» (στα ελληνικά αποδίδεται με τους όρους πολλαπλογλωσσία, γλωσσικός πλουραλισμός ή ατομική πολυγλωσσία) για να αναφερθεί στην ικανότητα των ατόμων να χρησιμοποιούν πολλαπλές γλώσσες, σε αντιδιαστολή με τον όρο «multilingualism» (πολυγλωσσία ή κοινωνική πολυγλωσσία) ο οποίος αναφέρεται στην ύπαρξη περισσότερων της μιας γλωσσών σε μια περιοχή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιεί μόνο τον όρο «multilingualism» για να περιγραφούν τόσο οι ικανότητες του ατόμου όσο και οι κοινωνικές καταστάσεις. Αυτό οφείλεται εν μέρει στη δυσκολία να υπάρξει διάκριση μεταξύ των όρων «plurilingual» και «multilingual» σε άλλες γλώσσες πλην της αγγλικής και της γαλλικής.

ενδιαφέροντος στον/στην μαθητή/-ήτρια και στις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που χρειάζεται να αποκτήσει προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις προκλήσεις ενός ευρωπαϊκού και παγκόσμιου πολυγλωσσικού και πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος. Για τον σκοπό αυτό, η γλωσσική εκπαίδευση στην Ελλάδα, όπως και στην Ευρώπη, ανασχεδιάζεται με έμφαση στα «μαθησιακά αποτελέσματα», δηλαδή στο τι θα πρέπει να μπορεί να κάνει ο/ μαθητής/-ήτρια στο κάθε στάδιο της εκπαίδευσής του/της, το οποίο να περιγράφεται με σαφείς και αντικειμενικούς περιγραφικούς δείκτες, οι οποίοι θα συμβάλουν στην αντικειμενική αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, τα ΠΣ των ξένων γλωσσών της γενικής εκπαίδευσης είναι επηρεασμένα σε μεγάλο βαθμό από το έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) για τη γλωσσική εκπαίδευση καθώς βρίσκονται σε ευθυγράμμιση με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ) του ΣτΕ και υιοθετούν τη φιλοσοφία και τη διδακτική του προσέγγιση και εστιάζουν στις επικοινωνιακές ενέργειες ή δράσεις που αναμένεται να είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/-ήτριες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο. Συγκεκριμένα, στα ΠΣ των ξένων γλωσσών περιέχονται γενικοί και ειδικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας, οι οποίοι στην ουσία αποτελούν περιγραφικούς δείκτες («περιγραφητές») της επικοινωνιακής επάρκειας των μαθητών/-τριών. Στα ΠΣ των ξένων γλωσσών δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικοπολιτισμική της διάσταση ενώ παράλληλα προωθείται μία μετατόπιση στην ξενόγλωσση εκπαίδευση από την υλικοκεντρική και τη δασκαλοκεντρική στη μαθησιοκεντρική και τη μαθητοκεντρική προσέγγιση, η οποία αφορά τον τρόπο οργάνωσης του διδακτικού/μαθησιακού αντικειμένου της ξένης γλώσσας και της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας. Τα ΠΣ των ξένων γλωσσών:

- αποτελούν εργαλείο για τη διδασκαλία και μάθηση κοινωνικά προσδιορισμένης χρήσης της ξένης γλώσσας με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής νοημάτων όπως αυτά δηλώνονται στο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο παραγωγής τους, σε γραπτά και προφορικά κείμενα διαφορετικών ειδών λόγου,
- στοχεύουν στην ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας, της γλωσσικής επίγνωσης, της διαπολιτισμικής συνείδησης και της διαμεσολαβητικής ικανότητας των μαθητών/-τριών καθώς και να βοηθήσουν τους/τις μαθητές/-ήτριες να αναπτύξουν ψηφιακό γραμματισμό και πολυγραμματισμούς,
- προδιαγράφουν τους προσδοκώμενους επικοινωνιακούς στόχους και οργανώνουν τη γλωσσική ύλη κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, με βάση την εξάβαθμη κλίμακα του ΣτΕ. Τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας στο τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης είναι το B1+/B2- για τα Αγγλικά και το A1+ για τη Β' ξένη γλώσσα ενώ στο τέλος της ανώτερης γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι το Γ1 για τα Αγγλικά και το B1 για τη Β' ξένη γλώσσα.

Εν κατακλείδι, με την εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών που συνάδουν με το ΚΕΠΑ επιχειρήθηκε μία τομή στην ξενόγλωσση εκπαίδευση στην Ελλάδα καθώς επίσης μία σύνδεση με τις εξετάσεις του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ), το οποίο εναρμονίζεται πλήρως με τα προγράμματα σπουδών και με το ΚΕΠΑ.

1.4. Το ισχύον ΠΣ των ξένων γλωσσών του Δημοτικού-Γυμνασίου (2016)

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ Β' 2871) είναι κοινό για όλες τις ξένες γλώσσες του σχολείου και ενιαίο για το Δημοτικό και Γυμνάσιο. Το ΕΠΣ-ΞΓ ακολουθεί μια διαφορετική φιλοσοφία και προσέγγιση σε σχέση με προηγούμενα ΠΣ για τις ξένες γλώσσες αφού δεν προσδιορίζει την ύλη που θα διδασκόταν και θα περιλαμβανόταν στα διδακτικά εγχειρίδια της κάθε γλώσσας. Το ΕΠΣ-ΞΓ χαρακτηρίζεται ως πρόγραμμα σπουδών (curriculum), και όχι αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), στο οποίο περιγράφονται λεπτομερώς οι προσδοκώμενοι στόχοι, δηλαδή **τι** αναμένεται να είναι σε θέση να κάνει ο μαθητής/-ήτρια στην ξένη γλώσσα μετά το τέλος της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, όχι το **πώς** αυτοί θα επιτευχθούν. Δηλαδή προδιαγράφει τα στοιχεία του γνωστικού αντικειμένου που θα διδαχτούν και όχι το **πότε** ή το **πώς** θα διδαχτούν αφού οι μέθοδοι, οι τεχνικές διδασκαλίας, ο επιμερισμός της ύλης, κ.λπ. καθορίζονται από

παράγοντες που έχουν άμεση σχέση με τους/τις μαθητές/-ήτριες, τους εκπαιδευτικούς και τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης¹⁰.

Το ΕΠΣ-ΞΓ περιγράφει τις επικοινωνιακές ικανότητες και τις γνώσεις που πρέπει να αποκτηθούν κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, όχι κατά τάξη, εφόσον είναι δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες σε μια συγκεκριμένη τάξη δεν είναι μια συμπαγής ομάδα με τα ίδια χαρακτηριστικά και συνεπώς μπορούν να συνυπάρχουν σε αυτή μαθητές/-ήτριες διαφορετικών γλωσσικών επιπέδων. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκεται να δίνεται η δυνατότητα να προσαρμόζεται η διδακτική/μαθησιακή διαδικασία στα επίπεδα γλωσσομάθειας και στις ανάγκες των μαθητών/-τριών κάθε τάξης με την εφαρμογή τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Το ΕΠΣ-ΞΓ ευθυγραμμίζεται με το ΚΕΠΑ (2001), προδιαγράφει τους προσδοκώμενους στόχους και οργανώνει τη γλωσσική ύλη βάσει επικοινωνιακών γλωσσικών ικανοτήτων που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/-ήτριες κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, με βάση την εξάβαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ). Ειδικότερα, το ΕΠΣ-ΞΓ περιλαμβάνει δύο κατηγορίες δεδομένων¹¹:

- **Περιγραφητές επικοινωνιακών δραστηριοτήτων**, συγκεκριμένα γενικούς και επιμέρους περιγραφικούς δείκτες επικοινωνιακής γλωσσικής επάρκειας («περιγραφητές») ανά επίπεδο γλωσσομάθειας και ανά επικοινωνιακή δραστηριότητα. Πρόκειται για **περιληπτικές και αναλυτικές περιγραφές των επικοινωνιακών ενεργειών ή δράσεων** τις οποίες θα πρέπει να είναι σε θέση να φέρουν σε πέρας οι μαθητές/-ήτριες κάθε επιπέδου, ώστε να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της ξένης γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο, οι οποίες αφορούν τα επίπεδα γλωσσομάθειας A1, A2, B1, B2 για τις παρακάτω επικοινωνιακές δραστηριότητες:

- Κατανόηση γραπτού λόγου
- Παραγωγή γραπτού λόγου και γραπτή διάδραση
- Γραπτή διαμεσολάβηση
- Κατανόηση προφορικού λόγου
- Παραγωγή προφορικού λόγου και προφορική διάδραση
- Προφορική διαμεσολάβηση

Επιπλέον, το ΕΠΣ-ΞΓ επιχειρεί να συνδέσει την επικοινωνιακή επάρκεια στην ξένη γλώσσα με τον **ψηφιακό γραμματισμό** των μαθητών/τριών για αυτό συμπεριλαμβάνει **περιγραφητές που έχουν σχέση με τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην επικοινωνία**.

- **Τη γλωσσική «ύλη» του προγράμματος σπουδών**. Συγκεκριμένα:
 - τις επικοινωνιακές γλωσσικές λειτουργίες (επικοινωνιακούς στόχους) που οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να επιτελούν/πραγματούνουν χρησιμοποιώντας την ξένη γλώσσα (**language functions**),
 - τα γραμματικά μέσα (γραμματικές δομές) της ξένης γλώσσας που οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να κατανοούν, να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν με επιτυχία (**grammar**),
 - τα λεξικά μέσα (λεξικές μονάδες) της ξένης γλώσσας που οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να κατανοούν, να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν με επιτυχία (**lexis**),
 - τους τύπους κειμένων που οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να κατανοούν και να παράγουν στην ξένη γλώσσα, προκειμένου να επικοινωνούν επιτυχώς σε ποικίλες περιστάσεις (**text types**).

Η εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ ξεκινά από την Γ' Δημοτικού, όταν αρχίζει η εκπαίδευση με στόχο τον σχολικό γραμματισμό στην ξένη γλώσσα με τη διδασκαλία της γραφής και ανάγνωσης. Σημειώνεται ότι για τη διδασκαλία της Αγγλικής στην Α' και Β' Δημοτικού εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στη

¹⁰ Βλ. Δενδρινού, Β. και Καραβά, Ε. (2013). *Ξενόγλωσση Εκπαίδευση για την Προώθηση της Πολυγλωσσίας στην Ελλάδα Σήμερα: Προσεγγίσεις και πρακτικές διδασκαλίας*. Αθήνα: ΕΚΠΑ/ΥΠΑΙΘ/ΙΕΠ

¹¹ Βλ. Περί της ύλης του ΕΠΣ-ΞΓ: http://rcel2.enl.uoa.gr/files/xenesglossesedu/peri_tis_ylis.pdf (τελευταία προσπέλαση: 04-04-2025) και Dendrinou, B. and Gotsoulia, V. (2014). Setting Standards for Multilingual Curricula to Teach and Test Foreign Languages. In Spolsky, B., Inbar-Lourie, O. and Tannenbaum, M. (eds.). *Challenges for Language Education and Policy*. London: Routledge.

Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ), ως προοίμιο του ΕΠΣ-ΞΓ, το οποίο εμπλέκει τους/τις μαθητές/-ήτριες σε παιγνιώδεις, δημιουργικές, συνεργατικές δραστηριότητες προφορικού λόγου.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ΕΠΣ-ΞΓ αποτελεί το γεγονός ότι μπορεί να εφαρμοστεί με ευέλικτο και προσαρμοστικό τρόπο σε όποιες γλώσσες και με όποιο πλαίσιο διδάσκονται στην ελληνική εκπαίδευση, σύμφωνα με την εκάστοτε εκπαιδευτική πολιτική για τις ξένες γλώσσες. Το ΕΠΣ-ΞΓ αποτελεί προϊόν επιστημονικού σχεδιασμού προσδιορισμένο με τρόπο που **να μην χρειάζεται το περιεχόμενό του να αλλάζει κάθε φορά που οι αποφάσεις σχετικά με τις γλώσσες και το ωρολόγιο πρόγραμμα αλλάζουν, αλλά να βελτιώνεται και να ενημερώνεται βάσει αξιολόγησης και αξιοποίησης των σύγχρονων ερευνητικών εξελίξεων**¹².

1.5. Η φιλοσοφία των νέων Προγραμμάτων Σπουδών (2021-2023)

Με την ανάπτυξη των νέων προγραμμάτων σπουδών (ΠΣ) πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία ολοκληρώθηκε πρόσφατα (2023), επιδιώκεται ο αναπροσανατολισμός της σχολικής εκπαίδευσης με βάση τις επιστημονικές εξελίξεις και τις αναδυόμενες απαιτήσεις της κοινωνίας του μέλλοντος. Τα νέα ΠΣ έχουν ως αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζει ο/η μαθητής/-ήτρια, να κατανοεί και να μπορεί να εφαρμόσει μετά την ολοκλήρωση κάθε μαθησιακής διαδικασίας. Η έμφαση μετακινείται από το γνωστικό αντικείμενο, τους/τις διδάσκοντες/-ουσες και τη διδακτική διαδικασία προς τους/τις μαθητές/-ήτριες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα μάθησης: επιδιώκεται στην ουσία μια αντίστροφη πορεία σχεδιασμού, όπου η βάση σχεδιασμού είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα και όλες οι υπόλοιπες παράμετροι εξαρτώνται από τον καθορισμό αυτών.

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (ΠΜΑ) εξειδικεύουν τους τιθέμενους ειδικούς στόχους σε επίπεδο θεματικής ενότητας, δίνοντας έμφαση στις επιμέρους διαστάσεις της μάθησης (γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες, στάσεις, αξίες, συμπεριφορές), έτσι όπως τα αναδεικνύει η διδακτική του κάθε γνωστικού αντικείμενου. Στα νέα ΠΣ περιλαμβάνονται πίνακες με εξειδικευμένα ΠΜΑ ανά θεματικό πεδίο και θεματική ενότητα και προτείνονται αντίστοιχες ενδεικτικές δραστηριότητες διδασκαλίας-μάθησης και αξιολόγησης.

1.6. Το νέο ΠΣ των ξένων γλωσσών του Γενικού Λυκείου (2023)

Το Πρόγραμμα Σπουδών των μαθημάτων των Ξένων Γλωσσών του Γενικού Λυκείου (ΠΣ-ΓΛ) (Υ.Α. 3950/Δ2/16-01-2023, ΦΕΚ Β' 131), σε συνέχεια του ΕΠΣ-ΞΓ, είναι κοινό για όλες τις ξένες γλώσσες του Γενικού Λυκείου. Το ΠΣ-ΓΛ διακατέχεται μεν από την ίδια φιλοσοφία, παιδαγωγική φυσιολογία και σκοποθεσία με το ΕΠΣ-ΞΓ, λαμβάνει δε υπόψη σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές εξελίξεις και έρευνες στην εκμάθηση γλωσσών και στην εκπαίδευση γενικότερα καθώς ευθυγραμμίζεται με τον Συνοδευτικό Τόμο του ΚΕΠΑ (2020) και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακής Επάρκειας των Πολιτών (DigComp 2.1 The Digital Competence Framework for Citizens, 2017)¹³ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με βάση τα κείμενα αυτά, το ΠΣ-ΓΛ επιχειρεί να συνδέσει την επικοινωνιακή επάρκεια στην ξένη γλώσσα σε συνδυασμό με την ανάπτυξη δεξιοτήτων πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών/-τριών του Γενικού Λυκείου. Ως εκ τούτου, στην περιγραφή των επιμέρους γλωσσικών επικοινωνιακών ενεργειών ή δράσεων επιχειρείται η συμπερίληψη περιγραφητών που έχουν σχέση με τη διαδικτυακή επικοινωνία και τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Ειδικότερα, το ΠΣ-ΓΛ περιέχει περιληπτικούς και αναλυτικούς περιγραφητές για τα επίπεδα γλωσσομάθειας A2, A2+, B1, B1+, B2, B2+, Γ1 και εστιάζει στην ενίσχυση των παρακάτω **επικοινωνιακών ικανοτήτων**:

- κατανόηση γραπτού λόγου
- κατανόηση προφορικού λόγου
- παραγωγή γραπτού λόγου

¹² Βλ. Δενδρινού, Β. και Καραβά, Ε. (οπ.π., σελ. 12).

¹³ Carretero, S., Vuorikari, R. and Punie, Y. (2017). *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use*, EUR 28558 EN, doi:10.2760/38842 Publications Office of the European Union, Luxembourg, available at <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>.

- παραγωγή προφορικού λόγου
- διάδραση (προφορική και γραπτή)
- διαμεσολάβηση (προφορική και γραπτή)
- διαδικτυακή επικοινωνία (προφορική και γραπτή)

Ταυτόχρονα, το ΠΣ-ΓΛ λαμβάνει υπόψη τη φιλοσοφία και τις γενικές προδιαγραφές των νέων ΠΣ που εισάγονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα καθώς έχει αφετηρία τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (ΠΜΑ) και εστιάζει στην ανάπτυξη θεματικών πεδίων και ενοτήτων, αναλυτικών περιγραφών των ΠΜΑ και οριζόντιας σύνδεσής τους με ενδεικτικές δραστηριότητες ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Συγκεκριμένα, αρχικά διατυπώνονται τα γενικά ΠΜΑ, οι περιληπτικές περιγραφές των επικοινωνιακών γλωσσικών ενεργειών ή δράσεων τις οποίες θα πρέπει να είναι σε θέση να πραγματοποιούν οι μαθητές/-ήτριες ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Στη συνέχεια, διατυπώνονται τα ειδικά ΠΜΑ, οι αναλυτικές περιγραφές των επικοινωνιακών ενεργειών ή δράσεων των μαθητών/-τριών με βάση τους αναλυτικούς δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας του ΚΕΠΑ (2020) για τις παραπάνω επικοινωνιακές γλωσσικές ικανότητες. Πρόκειται ουσιαστικά για μία προσαρμογή ή εξειδίκευση των ΠΜΑ ή/και των περιγραφών του ΚΕΠΑ, ανά Θεματικό Πεδίο και Θεματική Ενότητα και ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, και επιπλέον καταγράφονται ενδεικτικές επικοινωνιακές γλωσσικές ικανότητες και ψηφιακές δεξιότητες και προτείνονται ενδεικτικές δραστηριότητες μάθησης.

1.7. Η αναγκαιότητα εμπλουτισμού και ανανέωσης του ΕΠΣ-ΞΓ για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο

Με την εφαρμογή του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο τέθηκε η βάση για μία σημαντική αλλαγή παραδείγματος για τη διδασκαλία, εκμάθηση και αξιολόγηση των ξένων γλωσσών στην Ελλάδα. Το ΕΠΣ-ΞΓ αποτελεί ένα σημαντικό επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο, ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό ΠΣ που βασίστηκε σε επιστημονικές, παιδαγωγικές και διδακτικές εξελίξεις και σε ελληνικά και ευρωπαϊκά εμπειρικά δεδομένα έρευνας. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης και του χαρακτήρα του, όπως περιεγράφηκε, **το ΕΠΣ-ΞΓ έχει εκπονηθεί ώστε να μην υπάρχει ανάγκη να αλλάξει κάθε λίγα χρόνια, αλλά να βελτιώνεται και να ενημερώνεται με την εξέλιξη της σχετικής έρευνας**¹⁴. Υπό αυτό το πρίσμα και λαμβάνοντας υπόψη το ευρωπαϊκό και ελληνικό πλαίσιο γλωσσικής πολιτικής και εκπαίδευσης για τις ξένες γλώσσες, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί τα τελευταία δέκα χρόνια περίπου, καθώς και τις σχετικές επιστημονικές, παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις και έρευνες, προκύπτει η αναγκαιότητα εμπλουτισμού και ανανέωσης του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο, έτσι ώστε αυτό

- να ευθυγραμμίζεται με το επικαιροποιημένο και αναθεωρημένο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ/CEFR, 2020),
- να συνάδει με τη φιλοσοφία και τις γενικές προδιαγραφές των νέων Προγραμμάτων Σπουδών (2023) και
- να συνδέεται αμεσότερα με το νέο ΠΣ των ξένων γλωσσών του Γενικού Λυκείου (2023)

στο πλαίσιο ενός συνεκτικού και ολοκληρωμένου προγράμματος για τη διδασκαλία και εκμάθηση των ξένων γλωσσών στη γενική εκπαίδευση από το Δημοτικό έως και το Λύκειο.

Συγκεκριμένα, προτείνεται ο εμπλουτισμός και η ανανέωση του ΕΠΣ-ΞΓ να πραγματοποιηθεί έτσι ώστε αυτό να βελτιωθεί και να ενημερωθεί με βάση τα παρακάτω δεδομένα και κατευθύνσεις:

1. Η επικαιροποιημένη έκδοση του ΚΕΠΑ (2020) έχει εμπλουτίσει την αρχική του έκδοση (2001), επιφέροντας αλλαγές και προσθήκες στους αναλυτικούς δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας, όπως περιεγράφηκε παραπάνω. Στο ΕΠΣ-ΞΓ μπορούν να συμπεριληφθούν πολλά από τα χαρακτηριστικά του ΚΕΠΑ (2020) όπως οι περιγραφικοί δείκτες του νέου επιπέδου Pre-A1 και των plus επιπέδων (π.χ. A2+ και B1+) καθώς και οι νέοι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας για προϋπάρχουσες και καινούργιες γνωστικές περιοχές και ικανότητες όπως η κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου, η διαμεσολάβηση, η διαδικτυακή αλληλεπίδραση, η χρήση τηλεπικοινωνιακών μέσων, η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων, η φωνολογική

¹⁴ Βλ. Δενδρινού, Β, και Καραβά, Ε. (οπ.π., σελ. 16).

ικανότητα και η πολλαπλογλωσσική και πολλαπλοπολιτισμική ικανότητα, οι οποίες έχουν αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία τα τελευταία 20 χρόνια.

2. Για τον εμπλουτισμό του ΕΠΣ-ΞΓ μπορεί να αξιοποιηθεί μια νέα συλλογή περιγραφητών σχετικών με πιο νεαρούς μαθητές/-ήτριες¹⁵, που συνέταξε το Ίδρυμα Eurocentre, για να βοηθήσει στον σχεδιασμό προγραμμάτων και την αυτοαξιολόγηση. Οι περιγραφητές αυτοί επιλέχθηκαν από τους εκτεταμένους επεξηγηματικούς περιγραφητές του ΚΕΠΑ σχετικών με δύο ηλικιακές ομάδες (7-10 και 11-15) και, στη συνέχεια, προσαρμόστηκαν κατάλληλα λαμβάνοντας υπόψη και περιγραφητές από άλλα σχετικά έργα (projects) που σχετίζονται με την αξιολόγηση των μικρών μαθητών/-τριών, όπως τα European Language Portfolios και το Cambridge Assessment English.

3. Στο ανανεωμένο ΕΠΣ-ΞΓ αναμένεται να περιέχονται πίνακες με ΠΜΑ με την ίδια μορφή που βρίσκονται στο ΠΣ του Γενικού Λυκείου (ΓΕΛ), συγκροτημένοι βάσει θεματικών πεδίων και ενοτήτων, σύμφωνα με τη φιλοσοφία και τις γενικές προδιαγραφές των νέων ΠΣ. Ειδικότερα, μπορούν να αξιοποιηθούν οι περιγραφικοί δείκτες (περιγραφητές) επικοινωνιακής επάρκειας του ΚΕΠΑ (2020) οι οποίοι θα είναι προσαρμοσμένοι ή εξειδικευμένοι βάσει θεματικών πεδίων και ενοτήτων για κάθε επικοινωνιακή ικανότητα και ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, όπως και στο ΠΣ του ΓΕΛ. Συγκεκριμένα, στους πίνακες αυτούς θα περιέχονται οι αναλυτικές ή επιμέρους επικοινωνιακές γλωσσικές ενέργειες/δράσεις που θα πρέπει να μπορούν να φέρουν εις πέρας οι μαθητές/-ήτριες και οι επικοινωνιακές γλωσσικές ικανότητες και ψηφιακές δεξιότητες που αναμένεται να αναπτύσσουν και θα προτείνονται ενδεικτικές δραστηριότητες μάθησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα επιτευχθεί ομοιομορφία και αντιστοιχία ανάμεσα στα δύο ΠΣ.

4. Τέλος, στο ανανεωμένο ΕΠΣ-ΞΓ αναμένεται να γίνει εξορθολογισμός ή/και αναθεώρηση των αναμενόμενων επιπέδων γλωσσομάθειας για κάθε τάξη και βαθμίδα εκπαίδευσης, βάσει των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας για κάθε ξένη γλώσσα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις κλίμακες με τους περιγραφικούς δείκτες του ΚΕΠΑ (2020), όσον αφορά τις επικοινωνιακές γλωσσικές δραστηριότητες και στρατηγικές, ιδιαίτερα για τα νέα (υπο)επίπεδα γλωσσομάθειας, όσο και τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας για κάθε ξένη γλώσσα όπως έχουν αποτυπωθεί στο νέο ΠΣ του Γενικού Λυκείου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα επιτευχθεί συνέχεια και ομαλή μετάβαση από το ΕΠΣ-ΞΓ Δημοτικού-Γυμνασίου στο νέο ΠΣ του Γενικού Λυκείου.

Με την αξιοποίηση των ανωτέρω μπορεί να επιτευχθεί σημαντική αναβάθμιση της διδασκαλίας και εκμάθησης των ξένων γλωσσών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο, μέσα από την αναθεώρηση και τον εμπλουτισμό των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, την αρτιότερη οργάνωση του διδακτικού έργου και χρόνου βάσει μιας πιο αναλυτικής κατανομής και καταγραφής των περιγραφητών για κάθε επικοινωνιακή ικανότητα ανά τάξη του Δημοτικού και του Γυμνασίου. Με τον τρόπο αυτό, οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών θα μπορούν να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά το εμπλουτισμένο και ανανεωμένο ΕΠΣ-ΞΓ για να διαμορφώσουν ειδικότερους στόχους, να οργανώσουν το μαθησιακό αντικείμενο, να σχεδιάσουν δραστηριότητες, μαθήματα και διδακτικά σενάρια, να παράξουν εκπαιδευτικό υλικό. Γενικότερα, θα μπορούν να το αξιοποιήσουν για να αναπτύξουν, όπου και όταν χρειάζεται, το δικό τους αναλυτικό πρόγραμμα, να προγραμματίσουν το διδακτικό τους έργο και να οργανώσουν τη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών τους, αξιοποιώντας τις τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας και τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες.

¹⁵ Bank of supplementary descriptors, available at www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/bank-of-supplementary-descriptors.

2. Αντικείμενο του έργου του αναδόχου

Έργο του αναδόχου είναι ο εμπλουτισμός και η ανανέωση του **Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις ξένες γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο, καθώς και η εκπόνηση Οδηγών για τον/την Εκπαιδευτικό**, για τις ξένες γλώσσες που διδάσκονται από τη Γ' τάξη Δημοτικού έως και τη Γ' τάξη Γυμνασίου, ήτοι για τα μαθήματα **Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά και Ιταλικά**.

2.1. Προδιαγραφές του έργου

2.1.1. Γενικές προδιαγραφές των νέων προγραμμάτων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2023)

Παρακάτω αναφέρονται οι γενικές προδιαγραφές των νέων προγραμμάτων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον εμπλουτισμό και την ανανέωση του ΕΠΣ-ΞΓ.

2.1.1.1. Βασικοί οριζόντιοι προσανατολισμοί του νέου Προγράμματος Σπουδών

Στο πλαίσιο της επιδίωξης για τη δημιουργία ενός σύγχρονου σχολείου που χαρακτηρίζεται ως αποτελεσματικό, καινοτόμο, δημιουργικό και ανοικτό στην κοινωνία, στόχος είναι να αναπτυχθεί ένα πρόγραμμα σπουδών μαθητοκεντρικό, λειτουργικό και ανοικτό στην ανάδειξη διαχρονικών αξιών, το οποίο να ενεργοποιεί τους/τις μαθητές/-ήτριες, έτσι ώστε να καταστούν, εντέλει, δημιουργικοί άνθρωποι και ενεργοί και συνειδητοί πολίτες του τόπου τους, του έθνους τους, της Ευρώπης και της οικουμένης, σε ένα αυξανόμενο πολύγλωσσο και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Οι βασικοί οριζόντιοι προσανατολισμοί της συγγραφής των προγραμμάτων σπουδών έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους/τις μαθητές/-ήτριες προκειμένου:

- να αποκτούν δεξιότητες αναστοχαζόμενων ανθρώπων που μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν, πώς να ερευνούν και πώς να γίνονται δημιουργικοί και αποτελεσματικοί,
- να καλλιεργούν δεξιότητες με τις οποίες θα αξιοποιούν τις γνώσεις τους και θα παράγουν νέα γνώση,
- να λαμβάνουν αποφάσεις που βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα,
- να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να λειτουργούν αυτόνομα στη σχολική τάξη και στη ζωή τους,
- να αποκτούν αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, ενσυναίσθηση και ανθεκτικότητα, ώστε να είναι ικανοί να συνδέονται και να επικοινωνούν με τους άλλους,
- να αναγνωρίζουν αξίες και να συνειδητοποιούν αρχές, ώστε να αποκτούν συνείδηση ευθύνης και να προετοιμάζονται ως ενεργοί πολίτες,
- να συμμετέχουν σε δρώμενα και πρακτικές που παραπέμπουν στην ανάγκη ενεργοποίησης όλων για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων της εποχής που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες.

2.1.1.2. Βασικές αρχές των νέων Προγραμμάτων Σπουδών

Τα προγράμματα σπουδών θα βασίζονται στις ακόλουθες αρχές, οι οποίες θέτουν στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της μάθησης τους/τις μαθητές/-ήτριες, χωρίς αποκλεισμούς:

Υψηλές προσδοκίες κατάλληλα προσαρμοσμένες σε κάθε μαθητή/-ήτρια

Τα προγράμματα σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα σε όλους και όλες τους/τις μαθητές/-ήτριες να μάθουν να υποστηρίζουν ή και να σχεδιάζουν την προσωπική τους ανάπτυξη. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν κατά την ανάπτυξη των ΠΣ, ώστε να δίνεται ο απαραίτητος χρόνος και οι κατάλληλες ευκαιρίες, προκειμένου όλοι/ες οι μαθητές/-ήτριες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και να οικειοποιηθούν στάσεις που συναρτώνται με τα γνωστικά αντικείμενα.

Συνοχή

Η αρχιτεκτονική των προγραμμάτων σπουδών βασίζεται στο μοντέλο του δικτύου, διασφαλίζοντας συνεκτικούς δεσμούς εντός και μεταξύ των άλλων γνωστικών αντικειμένων και δημιουργώντας λειτουργικές μεταβάσεις από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα. Οι αρχές της διασύνδεσης των γνωστικών αντικειμένων και της διεπιστημονικής προσέγγισης συμβάλλουν σ' αυτή την επιδίωξη.

Μάθηση με νόημα και σύνδεση με την κοινότητα

Τα προγράμματα σπουδών συνδέουν τα γνωστικά αντικείμενα με την ευρύτερη ζωή των μαθητών/-τριών, την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα, ενσωματώνοντας στοιχεία της σύγχρονης καθημερινής ζωής, ώστε να καλλιεργούν την αποδοχή και την κατανόηση μέσα από τη συλλογικότητα.

Συμπερίληψη

Τα προγράμματα σπουδών διασφαλίζουν ότι οι ταυτότητες, η γλώσσα ή οι γλώσσες, οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι ικανότητες, οι δεξιότητες και οι στάσεις μαθητών/-τριών αναγνωρίζονται και αξιοποιούνται χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς.

Βασικές αρχές – Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας

Τα προγράμματα σπουδών προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/-τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης και μετασχηματιστικής λογικής.

Μεταγνωστικές δεξιότητες (Μαθαίνω πώς να μαθαίνω)

Τα προγράμματα σπουδών ενθαρρύνουν όλους και όλες τους/τις μαθητές/-ήτριες να αναστοχάζονται επί των μαθησιακών τους διαδικασιών και πρακτικών, μαθαίνοντας πώς να μαθαίνουν.

Στοχεύοντας στο μέλλον

Τα προγράμματα σπουδών ενθαρρύνουν τους/τις μαθητές/-ήτριες να κοιτάζουν στο μέλλον, διερευνώντας θέματα όπως η αειφορία, η πολιτειότητα, και οι προκλήσεις που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών, αλλά και των ανέμων μεταβολών του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Όλες οι παραπάνω αρχές και προσανατολισμοί προσαρμόζονται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/-τριών κάθε ηλικίας αλλά και τον τρόπο που οργανώνεται η μαθησιακή εμπειρία από το Δημοτικό έως και το Λύκειο.

2.1.1.3. Διδακτική πλαισίωση - Επιθυμητοί διδακτικοί προσανατολισμοί στα νέα προγράμματα σπουδών:

Ζητούμενο των νέων ΠΣ είναι να δοθούν ερεθίσματα, κατευθύνσεις και αρχές, κίνητρα και μεθοδολογικά εργαλεία για την επίτευξη της αποτελεσματικής διδασκαλίας μέσω της δημιουργίας δυναμικών κοινοτήτων μάθησης. Με την κατανόηση της φυσιογνωμίας των γνωστικών αντικειμένων και τον προβληματισμό σχετικά με το πώς μαθαίνουν οι μαθητές/-ήτριες και ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους κάθε φορά, επιδιώκεται οι εκπαιδευτικοί να:

- δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή μαθητών/-τριών σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες,
- εστιάζουν στην οικειοποίηση βασικών γνώσεων με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσονται γνωστικές, μεταγνωστικές και άλλες δεξιότητες και ικανότητες, αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας και τη φυσιογνωμία των γνωστικών αντικειμένων,
- επιδιώκουν τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/-τριών,
- υιοθετούν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, βιωματικής μάθησης και αξιοποιούν εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και δημιουργικές δραστηριότητες,
- χρησιμοποιούν κατάλληλα τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία,
- ενθαρρύνουν τον κριτικό στοχασμό επί γνωστικών διαδικασιών και πρακτικών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα νέα ΠΣ μπορούν να αποβούν κινητήρια δύναμη για την αλλαγή του σχολικού κλίματος. Να εμπνεύσουν τους/τις εκπαιδευτικούς με κατάλληλες οδηγίες, χώρο, τρόπους και μέσα, ώστε η σχολική τάξη να εξελιχθεί σε εργαστήριο έρευνας, επικοινωνίας, δράσης και έκφρασης, που οδηγεί τους/τις μαθητές/-ήτριες στο να εργάζονται για να πραγματώσουν: τη συνεργατικότητα, την αυτογνωσία, τη γλωσσική επίγνωση, την επικοινωνιακή ικανότητα, την υπευθυνότητα, την ανεκτικότητα, τη δημοκρατική ευαισθησία, την άμιλλα, την αλληλεγγύη, την αισθητική καλλιέργεια, την επίλυση προβλημάτων, τη διερευνητική μάθηση, τον ψηφιακό γραμματισμό.

Ένας ακόμη βασικός διδακτικός προσανατολισμός των νέων ΠΣ είναι η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών ως εργαλείων έρευνας και μάθησης σε όλο το εύρος τους. Αυτό συνιστάται και από πρόσφατη Οδηγία της ΕΕ (Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027)¹⁶ που θέτει ως στόχο κάθε τάξη να είναι ψηφιακή και αυτό αφορά υποδομές, περιεχόμενο και πρακτικές.

Τέλος, η διερευνητική και δημιουργική ικανότητα αποτελεί στόχο και για τους/τις εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί ως δημιουργοί, ερευνητές/-ήτριες και αναστοχαστές/-στριες επί των πρακτικών τους, μέσω της συμμετοχής τους στις προγραμματισμένες επιμορφώσεις θα εξοικειωθούν με τη δημιουργία/ανάπτυξη και εφαρμογή κατάλληλου διδακτικού εκπαιδευτικού υλικού.

2.1.1.4. Η αξιολόγηση στα νέα προγράμματα σπουδών

Η αξιολόγηση δεν μπορεί να είναι μια αποπλαισιωμένη δραστηριότητα, που λειτουργεί ανεξάρτητα από τη μαθησιακή διαδικασία. Στα νέα ΠΣ πέρα από την αρχική/διαγνωστική και την τελική αξιολόγηση δίνεται έμφαση στην αξιοποίηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης, ως μιας παιδαγωγικής λειτουργίας ενσωματωμένης δυναμικά στη διδακτική πράξη, η οποία αποβλέπει στον συνεχή έλεγχο της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (μετακίνηση από την αξιολόγηση της μάθησης στην αξιολόγηση για τη μάθηση). Υπηρετεί, δηλαδή, την ανάγκη της πληροφόρησης του εκπαιδευτικού για την αποτελεσματικότητα των επιλεγόμενων από αυτόν παρεμβάσεων, επινοήσεων και ενεργειών κατά την εξέλιξη του εκπαιδευτικού έργου. Ως παιδαγωγικό, μάλιστα, εργαλείο συναρτάται με την αξιοποίηση των λαθών των μαθητών/-τριών που ανατροφοδοτεί τη διδακτική πορεία.

2.1.2. Ειδικές προδιαγραφές για τον εμπλουτισμό και την ανανέωση του ΕΠΣ-ΞΓ

Το ΕΠΣ-ΞΓ, προκειμένου να συμβαδίζει με τις σύγχρονες επιστημονικές, παιδαγωγικές και διδακτικές εξελίξεις και έρευνες, αναμένεται να εμπλουτιστεί και να ανανεωθεί έτσι ώστε να διαπνέεται από τις παρακάτω αρχές και να διακρίνεται από τα εξής χαρακτηριστικά:

- Να υιοθετεί μια σύγχρονη και ολοκληρωμένη **θεωρία για τη γλώσσα**, η οποία δεν θα αντιμετωπίζεται μόνο ως σύστημα ή ως μέσο επικοινωνίας, δράσης και αλληλεπίδρασης μεταξύ των ανθρώπων αλλά και ως ένα συμβολικό εργαλείο, ως ένα δυναμικό σημειωτικό σύστημα ανάμεσα σε άλλα που χρησιμοποιείται από τα άτομα για την κατασκευή νοήματος, να αντιμετωπίζεται δηλαδή ευρύτερα και ως ένα πολιτισμικό και κοινωνικό φαινόμενο.
- Να προωθεί τη διδασκαλία και εκμάθηση της γλώσσας ως **γραμματισμό**, ως μια κοινωνική πρακτική, ενσωματωμένη στο πλαίσιο (context) και την κοινωνία, τοποθετημένη δηλαδή εντός κοινωνικών συμφραζομένων (κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της γλώσσας). Έτσι, δεν θα αναπτύσσεται μόνο η ικανότητα των μαθητών/-τριών να διαβάζουν και να κατανοούν ένα κείμενο, αλλά και η ικανότητά τους να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να αντιμετωπίζουν κριτικά τους διάφορους τύπους λόγου και να παράγουν μια γκάμα ειδών λόγου ώστε να λειτουργούν αποτελεσματικά σε διαφορετικά περιβάλλοντα και καταστάσεις επικοινωνίας.
- Να υποστηρίζει τους/τις μαθητές/-ήτριες να αναπτύσσουν διάφορα **είδη γραμματισμού**, με βάση όχι μόνο παραδοσιακές αλλά και σύγχρονες αντιλήψεις. Ειδικότερα, να καλλιεργούν:
 - τον αναγνωριστικό γραμματισμό, ο οποίος δίνει έμφαση στη **μορφή** της γλώσσας,
 - τον λειτουργικό γραμματισμό, ο οποίος δίνει έμφαση στη **χρήση** της γλώσσας,
 - τον κριτικό γραμματισμό, ο οποίος δίνει έμφαση στην **κριτική στάση** απέναντι στη γλώσσα και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.
- Γενικότερα, να υποστηρίζει τους/τις μαθητές/-ήτριες να αναπτύσσουν είδη γραμματισμού που έχουν αναδυθεί στη σύγχρονη εποχή όπως ο οπτικός, ο πολυτροπικός, ο ψηφιακός, ο πληροφοριακός και ο κοινωνικός γραμματισμός και γενικότερα οι πολυγραμματισμοί.
- Να προωθεί **πρακτικές γραμματισμού**, οι οποίες θα ενισχύουν τους/τις μαθητές/-ήτριες να εμβαθύνουν στη γλώσσα όχι μόνο ως σύστημα και μέσο σύνταξης κειμένων διαφόρων τύπων, αλλά και ως κοινωνική

¹⁶ Digital Education Action Plan 2021-2027 (<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>).

διαδικασία και πρακτική, ως μέσο επιτέλεσης πράξεων για την κριτική προσέγγιση της γνώσης και της κοινωνικής πραγματικότητας. Στόχος θα είναι η σύνδεση της μάθησης με την κοινωνία, ώστε οι μαθητές/-ήτριες να γίνουν αυτόνομοι και κριτικοί πολίτες.

- Να καλλιεργεί όλες τις παραμέτρους της **επικοινωνιακής γλωσσικής ικανότητας**, σύμφωνα με το ΚΕΠΑ (2001, 2020), απαραίτητες για την πραγμάτωση των επικοινωνιακών προθέσεων των μαθητών/-τριών και συγκεκριμένα:
 - τη γλωσσική ικανότητα, που αφορά στη χρήση της γλώσσας με ακρίβεια, δηλαδή της γνώσης και της ικανότητας χρήσης των λεξικολογικών, γραμματικών, συντακτικών, φωνολογικών και ορθογραφικών στοιχείων της γλώσσας,
 - τη κοινωνιογλωσσική ικανότητα που ασχολείται με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κοινωνικής διάστασης της χρήσης της γλώσσας βάσει των κοινωνικοπολιτισμικών δεδομένων της επικοινωνίας, και
 - τη πραγματολογική ικανότητα, που σχετίζεται με την πραγματική χρήση της γλώσσας για την (συν)κατασκευή κειμένων με συνοχή και συνεκτικότητα (ικανότητα του συνεχούς λόγου), την εκτέλεση επικοινωνιακών λειτουργιών (λειτουργική ικανότητα) και την ικανότητα χρήσης γλωσσικών σχημάτων για τη μεταφορά πληροφοριών, την έκφραση κοινωνικών σχέσεων, προσωπικών στάσεων, απόψεων και συναισθημάτων.
- Να αναπτύσσει ένα ευρύ φάσμα γλωσσικών, παραγλωσσικών και εξωγλωσσικών δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών προκειμένου να μπορούν να επιτελέσουν συγκεκριμένες γλωσσικές επικοινωνιακές ενέργειες ή δράσεις.
- Να καλλιεργεί τη μεταγλωσσική επίγνωση των μαθητών/-τριών σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: φωνολογικό, μορφολογικό, συντακτικό, σημασιολογικό και πραγματολογικό.
- Να είναι συγκροτημένο βάσει συγκεκριμένων και ρεαλιστικών επικοινωνιακών δράσεων και δραστηριοτήτων και δομημένο γύρω από επιλεγμένες γλωσσικές έννοιες και λειτουργίες με βάση τις πραγματικές επικοινωνιακές ανάγκες των μαθητών/-τριών.
- Να ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/-ήτριες να δρουν γλωσσικά σε πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας, εκτελώντας σκόπιμες, συνεργατικές εργασίες στην τάξη, κατάλληλες για την περίπτωση, η κύρια εστίαση των οποίων είναι κάποιο «προϊόν» ή αποτέλεσμα.
- Να εμπνέεται και να υποστηρίζει πρακτικές που βασίζονται τόσο σε παραδοσιακές όσο και σύγχρονες θεωρίες μάθησης συμπεριφοριστικές, γνωστικές (γνωστικός εποικοδομητισμός) κοινωνικοπολιτισμικές (κοινωνικός εποικοδομητισμός).
- Να ενθαρρύνει την ανακαλυπτική και τη βιωματική μάθηση, την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, τη διερευνητική προσέγγιση, την μάθηση μέσω σχεδίου εργασίας και τη μέθοδο επίλυσης προβλημάτων.
- Να προάγει τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση με ποικίλες δραστηριότητες διαβαθμισμένης δυσκολίας.
- Να ενθαρρύνει τη διαπολιτισμικότητα και τη διαθεματικότητα.
- Να καλλιεργεί τις μεταγνωστικές δεξιότητες ανάλυσης, αξιολόγησης και ελέγχου των διαδικασιών σκέψης από τους/τις μαθητές/-ήτριες.
- Να προάγει τον αναστοχασμό των μαθητών/-τριών, τις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης, τις δεξιότητες δια βίου μάθησης και τις δεξιότητες του «να μαθαίνεις πως να μαθαίνεις» (learning how to learn).
- Να καλλιεργεί τις ήπιες ή εγκάρσιες δεξιότητες π.χ. τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα, καινοτομία, ομαδική εργασία, επίλυση προβλημάτων, ικανότητα λήψης αποφάσεων κ.α.).
- Να προωθεί την ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων ανώτερης τάξης (higher order thinking skills) σύμφωνα με την αναθεωρημένη ταξινόμια διδακτικών στόχων των Anderson & Krathwohl¹⁷.

¹⁷ Anderson, L. W. et al. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Longman.

- Να αξιοποιεί μορφές τυπικής και εναλλακτικής αξιολόγησης των μαθητών/-τριών.
- Γενικότερα, και σε ευθυγράμμιση με το ΚΕΠΑ (2001, 2020),
 - ο να εισάγει μία νέα φιλοσοφία που σηματοδοτεί τη στροφή προς μια πιο σύνθετη θεώρηση της διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών, η οποία εξακολουθεί να θεωρεί την επικοινωνία ως σημαντικό παράγοντα, αλλά περιλαμβάνει αρκετές άλλες πτυχές γλωσσικής, γνωστικής, συναισθηματικής, πολιτιστικής και κοινωνικής φύσης,
 - ο να διακατέχεται από έναν κοινωνιογλωσσικό προσανατολισμό που διέπει τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης, γλώσσας και γραμματισμού που αντανακλώνται στην **επικοινωνιακή και την κειμενοκεντρική προσέγγιση**, δίνοντας τη δυνατότητα στα άτομα να λειτουργούν αποτελεσματικά σε διάφορα περιβάλλοντα και καταστάσεις επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας κείμενα γραπτού και προφορικού λόγου, καθώς επίσης μη γλωσσικά κείμενα όπως εικόνες, σχεδιαγράμματα, χάρτες κλπ.,
 - ο να υιοθετεί τόσο την προσέγγιση με προσανατολισμό στη δράση (**action-oriented approach**) και την έννοια των χρηστών της γλώσσας ως κοινωνικά δρώντα όντα (**social agents**) όσο και την έμφαση στην ενίσχυση της πολυγλωσσικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης¹⁸.

2.1.3. Γενικές Προδιαγραφές για τους Οδηγούς Εκπαιδευτικού

- Προβλέπεται να υποβληθούν τέσσερις Οδηγοί Εκπαιδευτικού, ξεχωριστά για κάθε ξένη γλώσσα που διδάσκεται στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά).
- Οι Οδηγοί υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονική εκτυπώσιμη μορφή.
- Οι Οδηγοί συνδέονται με το εμπλουτισμένο και ανανεωμένο ΕΠΣ-ΞΓ και περιλαμβάνουν δράσεις συνεργατικού χαρακτήρα, προτεινόμενες δραστηριότητες και εκπαιδευτικά σενάρια.
- Οι Οδηγοί πρέπει να είναι συμβατοί με σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία και εν γένει την παιδαγωγική διαδικασία.
- Όσον αφορά στα κείμενα των Οδηγών:
 - ο πρέπει να είναι ευανάγνωστα, γραμμένα σε γλώσσα απλή και κατανοητή,
 - ο πρέπει να αποφεύγεται ο μακροπερίοδος λόγος, καθώς επίσης γλωσσικοί υπαινιγμοί και χρήση εκφράσεων της καθομιλουμένης,
 - ο το λεξιλόγιο πρέπει να είναι πλούσιο και ομοιογενές και η διατύπωση να χαρακτηρίζεται από ακρίβεια και σαφήνεια,
 - ο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται επιστημονικοί και τεχνικοί όροι χωρίς επεξήγηση,
 - ο πρέπει να υπάρχει συντακτική και γραμματική συνέπεια.
- Να τηρούνται τα οριζόμενα στον ν. 2121/1993 (Α' 25) «Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα», όπως ισχύει.
- Οι Οδηγοί, όπως και το ΠΣ, να φέρουν τα λογότυπα του ΥΠΑΙΘΑ και του ΙΕΠ, καθώς και όποιο άλλο λογότυπο/αναφορά υποδείξει η Αναθέτουσα Αρχή.

2.1.4. Περιεχόμενο

Το εμπλουτισμένο και ανανεωμένο ΕΠΣ-ΞΓ και οι Οδηγοί για τον/την Εκπαιδευτικό θα πρέπει να περιλαμβάνουν απαραίτητως τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τη γενική φιλοσοφία και τις βασικές παιδαγωγικές και ψυχοκοινωνικές αρχές που τα διέπουν.
- Το επιστημονικό υπόβαθρο και τη διδακτική και μεθοδολογική προσέγγιση που υιοθετείται (διδακτική πλαισίωση-σχεδιασμός μάθησης).
- Τη σκοποθεσία, τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους που επιδιώκεται να επιτευχθούν.
- Τα γενικά και τα ειδικά προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (ΠΜΑ) ανά επίπεδο γλωσσομάθειας και βάσει θεματικών πεδίων και θεματικών ενοτήτων.
- Ζητήματα σχετικά με την αξιολόγηση των μαθητών/-τριών και του εκπαιδευτικού έργου.

¹⁸ CEFR Expert Group (2023). *A Guide to Action-oriented, Plurilingual and Inter-cultural Education*. Council of Europe Publishing, Strasbourg.

- Αναλυτική απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών, ήτοι αναλυτικοί πίνακες με τα ειδικά ΠΜΑ όπου θα διαφαίνεται η σύνδεση των επικοινωνιακών γλωσσικών ενεργειών/δράσεων και των ενδεικτικών επικοινωνιακών γλωσσικών ικανοτήτων και ψηφιακών δεξιοτήτων με συγκεκριμένες δραστηριότητες (στο ΠΣ) και αντίστοιχα διδακτικά σενάρια (στους Οδηγούς).
- Την κάλυψη ενδεικτικών θεματικών πεδίων και θεματικών ενοτήτων για την επιλογή των οποίων μπορεί να αξιοποιηθούν και οι παρακάτω πηγές:
 - ο τα θεματικά πεδία και οι θεματικές ενότητες που περιλαμβάνονται στους πίνακες του νέου ΠΣ του Γενικού Λυκείου,
 - ο τα θεματικά πεδία και οι θεματικές ενότητες που έχουν αποτυπωθεί στις ειδικές προδιαγραφές για τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Γενικού Λυκείου στην Πρόσκληση Πολλαπλού Βιβλίου¹⁹,
- Πηγές συναφείς (εξωτερικές βιβλιογραφικές αναφορές).

3. Παραδοτέα-Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παραδοτέα του Αναδόχου είναι τα ακόλουθα, όπως φαίνεται στον πίνακα:

Παραδοτέο	Τίτλος παραδοτέου	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
Π.1	Συγκρότηση πινάκων ΠΜΑ	Έως ένα (1) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης
Π.2	Σύνταξη βασικού κειμένου ΠΣ	Έως ένα (1) μήνα από την οριστική παραλαβή του Π.1
Π.3	Σύνταξη Οδηγών Εκπαιδευτικού	Έως δύο (2) μήνες από την οριστική παραλαβή του Π.2

4. Διάρκεια σύμβασης

Η διάρκεια του έργου καθορίζεται από την υπογραφή της σύμβασης και ανάρτησής της στο ΚΗΜΔΗΣ έως και τις 31/10/2025. Ο Ανάδοχος καλείται να έχει ολοκληρώσει το έργο του έως τις 30/09/2025.

5. Προϋπολογισμός του έργου

Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός για το ως άνω έργο ανέρχεται έως του ποσού των τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00€) πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι έως του ποσού των τριάντα επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (37.200,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%.

Στο ανωτέρω συμβατικό τίμημα, περιλαμβάνονται η αμοιβή του Αναδόχου και όλες οι απαραίτητες δαπάνες για την εκτέλεση της παρούσας χωρίς καμία επιβάρυνση της Αναθέτουσας Αρχής, έστω και από επιγενόμενη αιτία, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών και πάσης φύσεως φορολογικών και άλλων επιβαρύνσεων υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

6. Παραλαβή – Πληρωμή αναδόχου

Η παραλαβή του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το παραπάνω χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής υπηρεσιών του ΙΕΠ, μετά την ολοκλήρωση του συνόλου του έργου του Αναδόχου, κατόπιν βεβαίωσης καλής εκτέλεσης από τον Συντονιστή της Μονάδας Ξένων Γλωσσών του ΙΕΠ.

Η πληρωμή του Αναδόχου θα πραγματοποιηθεί μετά την έγκριση από το Δ.Σ. του ΙΕΠ του πρακτικού της αρμόδιας Επιτροπής του ΙΕΠ, για το σύνολο των παραδοτέων του Αναδόχου, κατόπιν εισήγησης του Συντονιστή της Μονάδας Ξένων Γλωσσών του ΙΕΠ και την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών πληρωμής, όπως αυτά ορίζονται από την Υποδιεύθυνση της Οικονομικής Υπηρεσίας του ΙΕΠ.

¹⁹ Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στη διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων (Αρ. Πρωτ. 46978/ΓΔ4/24-04-2023).

Η καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται άπαξ με την προϋπόθεση της παραλαβής του έργου του Αναδόχου και με την προσκόμιση απαραίτητων παραστατικών πληρωμής, όπως αυτά ορίζονται από την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Υπηρεσίας του ΙΕΠ.

Η δαπάνη που θα προκληθεί θα βαρύνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό του ΙΕΠ για το έτος 2025.

Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις/διορθώσεις των αρμοδίων οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής.

Κριτήριο αξιολόγησης της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

Για το εν λόγω έργο θα υπογραφεί σχετική Σύμβαση.

7. Οδηγίες υποβολής προσφοράς

Η προσφορά του οικονομικού φορέα θα αποτελείται από:

1. Συμπληρωμένη Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του προσφέροντος, του επισυναπτόμενου **Παραρτήματος Ι** της παρούσας.
2. Συμπληρωμένη Οικονομική προσφορά – Στοιχεία προσφέροντος, του επισυναπτόμενου **Παραρτήματος ΙΙ** της παρούσας.

Η προσφορά του οικονομικού φορέα θα αποσταλεί αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση tenderprocedure@iep.edu.gr έως την Τετάρτη **28-05-2025 και ώρα 15:00**.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ευρώ ή που καθορίζεται σχέση ευρώ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της ανάθεσης που καθορίζεται από την Αναθέτουσα Αρχή.

Το πλήρες κείμενο της παρούσας Πρόσκλησης θα καταχωρηθεί στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), καθώς και στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL) <http://www.iep.edu.gr> → Έργα → Προκηρύξεις → Διαγωνισμοί και εκεί θα αναρτώνται όλα τα σχετικά με την παρούσα πρόσκληση (διευκρινίσεις, αποφάσεις έγκρισης πρακτικού/-ών από το ΔΣ του ΙΕΠ).

Για την παροχή πληροφοριών επί του αντικειμένου, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τηλεφωνήσουν στο 213 1335 305.

Για την παροχή πληροφοριών επί της διαδικασίας, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τηλεφωνήσουν στο 213 1335 224.

Ο Προέδρος
του Δ.Σ. Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Επίκ. Καθηγητής Σπυρίδων Δουκάκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8, παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλέφωνο:			
Τόπος Κατοικίας:				Οδός:			Αριθ.:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο:			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι (ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας εφόσον πρόκειται για εταιρεία):

- Έλαβα γνώση και αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους των τεχνικών προδιαγραφών όπως περιγράφονται στην υπ' αρ. πρωτ.6795/14-05-2025 (ΑΔΑ: 9Γ5ΖΟΞΛΔ-ΛΦΓ, ΑΔΑΜ: 25REQ016813859) Απόφαση Δ.Σ. του ΙΕΠ
- Δεν έχω διαπράξει αδίκημα σχετικό με την άσκηση της επαγγελματικής μου δραστηριότητας και για τα αδικήματα που προβλέπονται στο άρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016, μέχρι και την ημέρα υποβολής προσφοράς.
- Έχω εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις μου όσον αφορά την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, στην Ελλάδα (ή/και στη χώρα στην οποία είναι τυχόν εγκατεστημένος), ήτοι (αναφορά σε όλους τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης στους οποίους ο υποψήφιος Ανάδοχος οφείλει να καταβάλει εισφορές για το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό), μέχρι και την ημέρα υποβολής προσφοράς.
- Σε περίπτωση που μου ζητηθεί, θα προσκομίσω επίσημο νομιμοποιητικό έγγραφο/α από το οποίο/α θα πιστοποιείται το σχετικό αντικείμενο εργασιών της εταιρείας και η σχετική άδεια και Γενικό Πιστοποιητικό Γ.Ε.Μ.Η. ως και Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης Γ.Ε.Μ.Η.
- Είμαι σε θέση, εφόσον μου ζητηθεί, να παράσχω κάθε δικαιολογητικό ή έγγραφο που αποδεικνύει τις πληροφορίες και δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα δήλωση.
- Παραιτούμαι από κάθε δικαίωμα αποζημίωσής μου σχετικά με οποιαδήποτε απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής για αναβολή ή ακύρωση/ματαίωση της ανάθεσης.
- Ο κάτωθι υπογεγραμμένος, δηλώνω επισήμως ότι τα στοιχεία που έχω αναφέρει σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι ακριβή και ορθά και ότι έχω πλήρη επίγνωση των συνεπειών σε περίπτωση σοβαρών ψευδών δηλώσεων.(4)

Ημερομηνία:/....../ 202....

Ο – Η Δηλών/ούσα

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Περιγραφή Έργου	Σύνολο οικονομικής προσφοράς πλέον Φ.Π.Α. 24% (€)	Φ.Π.Α. 24% (€)	Σύνολο οικονομικής προσφοράς συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24% (€)
«Εμπλουτισμός και ανανέωση του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο»			

Στην προσφερόμενη τιμή περιλαμβάνεται το σύνολο των επιβαρύνσεων (χρηματοοικονομικά έξοδα, προβλεπόμενοι φόροι, ασφάλιστρα, πάγια έξοδα, νόμιμες κρατήσεις και άλλες σχετικές δαπάνες) οι οποίες βαρύνουν τον Ανάδοχο και ως εκ τούτου έχουν συνυπολογιστεί στην προσφορά.

Στοιχεία Προσφέροντος (Οικονομικού Φορέα)

Επωνυμία: _____

ΑΦΜ / ΔΟΥ: _____

Διεύθυνση: _____

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: _____

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: _____

Νόμιμος Εκπρόσωπος (Ονοματεπώνυμο, Ιδιότητα): _____

Ημερομηνία:/...../.....

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος:

(Υπογραφή – Σφραγίδα)